

1. OSAAMISTAVOITTEIDEN ASETTAMINEN

Tutustu tutkinnossa vaadittavaan osaamiseen

- ePerusteet, [Opintopolku.fi](https://www.opintopolku.fi) -sivustolla
- Vastuuohjaaja tai opinto-ohjaaja opastavat sinua

Hae tietoa, kysele ja keskustele vastuuohjaajan ja tarvittaessa opinto-ohjaajan, erityisopettajan tai muiden asiantuntijoiden kanssa tulevista opinnoista ja omista ajatuksistasi.

Pohdi ja tarkenna mitä haluat tehdä opintojen jälkeen:

- töihin tai yrittäjäksi
- jatko-opintoihin
- jotakin muuta

2. TUTKINNON TAI TUTKINNON OSAN VALINTA TAI MUU AMMATILLINEN OSAAMINEN

Pohdi, onko sinulla osaamista tavoittelemaasi työhön tai jatko-opintoihin tai muuhun

- suoritettavaan tutkintoon, tutkinnon osaan tai muuhun hankittavaan osaamiseen
- miten opit parhaiten
- millaiset valmiudet sinulla on opiskella

HOKS-keskustelussa valitset yhdessä vastuuohjaajan kanssa

- suoritettavan tutkinnon
- osaamisalan tai tutkintonimikkeen
- sopivat valinnaiset tutkinnon osat
- muun ammatillisen osaamisen.

3. OSAAMISEN TUNNISTAMINEN JA TUNNUSTAMINEN

Ota HOKS-keskusteluun mukaan työ- tai harjoittelutodistukset, todistukset aiemmista opinnoista ja erillispätevyyksistä, dokumentit harrastuksista, kerhotoiminnasta, vapaaehtoistyöstä, luottamustehtävistä, siviili/varusmiespalveluksesta tai yritystoiminnasta.

Voitte katsoa myös yhdessä vastuuohjaajan kanssa eHOKS-palvelusta sinun aiemmat opintosuoritukset.

HOKS-keskustelussa selvitetään mitä osaamista sinulla on

- onko sinulla aiemmin suoritettu tutkinto, josta voidaan tunnustaa sinulle opintoja osaksi suorittamaasi tutkintoa
- onko sinulla osaamista, johon sinun ei tarvitse hankkia lisää osaamista
- voidaanko sinut ohjata suoraan näyttämään osaamisesi näytössä

Mitä enemmän sinulla on osaamista, sitä nopeammin sinulla on mahdollisuus suorittaa opinnot ja valmistua sekä siirtyä eteenpäin!

4. OHJAUKSEN, TUEN JA ERITYISEN TUEN TARPEEN MÄÄRITTELY

Valmistaudu HOKS-keskusteluun

- arvioi oppimiseen liittyviä mahdollisuuksiasi ja -haasteitasi
- pohdi, miten opit parhaiten
- arvioi, millaiset työelämässä toimimisen valmiudet sinulla on
- mieti, millaista ohjausta tai tukea olet saanut aiemmissa opinnoissasi
- pohdi, mitä ohjausta tai tukea tarvitset opinnoissasi

HOKS-keskustelussa sovit

- opintojen suorittamisesta ja ohjauksesta
- sinun tarpeiden mukaisista tukitoimista
- opintojen suorittamisen tavoiteaikatauluista

5. OSAAMISEN HANKKIMISEN JA OSOITTAMISEN SUUNNITTELU

Suunnittelet vastuuohjaajan tai opettajan kanssa tutkinnon osittain.

Missä hankit tarvittavan tai puuttuvan osaamisen?

- työpaikalla, oppisopimus- tai koulutus-sopimukseen perustuva koulutus
- ammattiopistolla alan oppimisympäristöissä
- verkko-opintoina
- edellisten yhdistelminä
- tai muina mahdollisina osaamisen hankkimisina kuten itsenäisenä opiskeluna

Miten osoitat osaamisen näytössä?

- pohdi, mitä työtehtäviä tai ammattitaitovaatimuksien mukaisia työtehtäviä teet
- osoitatko mahdollisesti yhteisissä tutkinnon osissa vaadittavaa osaamista
- työpaikka tai paikat, joissa osoitat osaamisesi
- ajankohta, milloin näyttö on

6. HOKSIN ENSIKERTAINEN HYVÄKSYNTÄ

- Olet laatinut yhdessä vastuuohjaajan kanssa sinun henkilökohtaisen osaamisen kehityssuunnitelman eli HOKS:n.
- Jos olet alaikäinen huoltajallasi on mahdollisuus osallistua myös HOKS:n laatimiseen
- Hyväksyt HOKS:n allekirjoittamalla sen
- Hyväksymisen jälkeen sinulle tulee sähköpostiin kansallinen opiskelijapalautekysely. Viestin lähettäjäkentässä lukee **Amis-palate-respons-feedback (no-reply)**. Vastaathan kyselyyn. Vastaamisesi on meille tärkeää!

7. HOKSIN YLLÄPITO

Ylläpitäminen tarkoittaa, että:

- HOKS päivitetään kanssasi aina kun siihen on tarvetta
- Ota yhteyttä vastuuohjaajaasi, jos HOKSissa suunnitellut opinnot etenevät suunnitellutavalla nopeammin tai eivät toteudu suunnitellulla tavalla
- Käyt HOKS-keskustelun vastuuohjaajan kanssa, tarkistatte suunnitelmaa ja päivitätte sen yhdessä tarpeittesi mukaisesti
- Oppisopimuksena suoritettavassa koulutuksessa työnantaja on aina mukana HOKS:n päivittämisessä

